

Läget med digitalisering 2022

Generellt har Sverige en väl utbyggd digital infrastruktur och hög andel av befolkningen använder internet för information och digitala tjänster (94 procent år 2021). Befolkningen har en relativt hög digital kompetens. Däremot ligger Sverige något sämre till när det gäller utveckling av digitala offentliga tjänster och att integrera digital teknik i näringslivet. I Västsverige är det generellt en positiv utveckling av de flesta nyckeltal om tillgång till uppkoppling, IKT-kompetens, publicering av öppna data, informationssäkerhet och internetanvändning.

Index för Sverige

På europeisk nivå följs sedan 2014 Sveriges och de övriga EU-medlemsstaternas framsteg inom digitalisering med hjälp av verktyget DESI (**Digital Economy and Society Index**) (samhälle). DESI mäter 33 indikatorer varav 11 motsvarar de uppställda målen i EU:s digitala kompass för 2030. Sverige rangordnas som nummer fyra, efter Finland, Danmark och Nederländerna.

På internationell nivå genomförs sedan 2002 en internationell jämförelse mellan 130 länder av World Economic forum i det så kallade **Network Readiness Index** (NRI).

Index DESI 2022	Rangordning	NRI	Rangordning
Totalt	4 (3)	Totalt	3 (2)
Humankapital	4 (2)	Technology	8 (4)
Konnektivitet	9 (5)	People	5 (4)
Integrering av digital teknik	3 (3)	Governance	5 (5)
Digitala offentliga tjänster	5 (9)	Impact	1 (2)

(Föregående års ranking i parentes)

Sverige ligger på fjärde plats i den senaste DESI-mätningen som jämför EU-länderna. Jämfört med 2021 är det en plats sämre. Utvecklingen går inte lika snabbt längre i Sverige jämfört med flera andra länder. Exempelvis är 5G-täckningen lägre än genomsnittet för EU-länderna.

Befolkningen i Sverige har generellt en god digital kompetens, men det är en brist på digitala experter. Över hälften av företagen uppger att de har svårt att tillsätta tjänster med IKT-specialister. Tillväxttakten i företagens digitalisering förs delvis framåt av betydande samarbeten med akademien inom områden som AI, kvantdatorteknik och högpresterande datorsystem. Sverige är på god väg att nå målet om att alla viktiga offentliga tjänster ska vara digitala 2030. Sverige tagit stora kliv inom öppna data, som är en viktig drivkraft för tjänsteinnovation, men det finns förbättringspotential inom datautbyte och vidareutnyttjande. Västra Götalandsregionen driver nationell dataverkstad för att främja att fler öppnar upp data.

I Network Readiness index ligger Sverige på tredje plats efter USA och Singapore. Det är ett index som mäter länders kapacitet att dra nytta av IT-utvecklingens möjligheter. Sverige ligger bra till när det gäller att investera och använda ny teknik, lagstiftning inom e-handel och lokal information på internet. Däremot är Sverige sämre på jämställdhet i användning av internet och e-deltagande, lagar och ramverk kring IKT samt cybersäkerhet.

Nyckeltal

1. Andel SMF som har åtminstone en grundläggande digitaliseringsnivå

Andelen små och medelstora företag som åtminstone har en grundläggande digitaliseringsnivå var 2021 i Sverige 86 procent. Det är en förbättring från 82 procent 2020. Målet i EU är 90 procent och den genomsnittliga nivån ligger på 55 procent. Resultat finns på regional nivå.

2. Andel företag som köper molntjänster i procent

Andel företag (med 10 eller fler anställda) som köper molntjänster är 76 procent i Västsverige 2021. Det är en procentenhet högre än genomsnittet för Sverige. Stockholms län har en andel på 78 procent. I Sverige är det ett tydligt samband med antalet anställda. Företag med 10-49 anställda har en andel på 73 procent medan företag med 250 eller fler anställda ligger på 94 procent.

3. Företagens digitaliseringsindex i Västra Götaland (Små och medelstora företag)

Företagens digitaliseringsindex i Västra Götaland är 4,2 för året 2020, en minskning jämfört med 2017. Jämfört med övriga län i Sverige så ligger samtliga i intervallet 3,5 till 4,6.

Digitaliseringsindex företag (SMF) skala 0-10	2017	2020
Västra Götaland	4,4	4,2
Stockholm	4,4	4,6
Skåne	4,2	4,2
Halland	4,3	3,7

Indexet tas fram av Tillväxtverket och baseras på en enkät till företag om deras IT-användning inom administration, inköp, produktutveckling, produktion, marknadsföring, försäljning, distribution och affärsutveckling. Indexet går från 0 (inte alls) till 10 (i stor utsträckning).

4. Andelen av befolkningen med grundläggande digitala färdigheter

Andelen av befolkningen som har grundläggande digitala färdigheter är 67 procent i Sverige 2021. Det är ett nytt sätt att mäta från 2021 och det går därför inte att jämföra med tidigare år. Genomsnittet i EU är 54 procent. Sverige ligger på femte plats, efter Finland, Nederländerna, Irland och Danmark.

5. Antal sysselsatta IKT-specialister

Andel sysselsatta (15-74 år) IKT-specialister är 8,0 procent i Sverige 2021 och 2019 var det 7 procent. Genomsnittet i EU var 4,5 procent 2021. Andelen kvinnliga är 22 procent i Sverige och 19 procent i EU.

Sverige	2019	2020	2021
Andel IKT-specialister	7,0	7,5	8,0
Kvinnliga IKT-specialister	21	21	22

För att få en uppfattning om hur det ser ut i Västsverige redovisas ett urval av branscher som har med koppling till informations- och kommunikationsteknik och digitalisering, allt ifrån tillverkning, e-handel, tjänster, reparation till programmering. Andelen sysselsatta inom IKT och digitalisering är 5,3 procent, vilket utgör 53 100 sysselsatta. Den största delbranschen är dataprogrammering och datakonsultverksamhet som står för närmare 25 000 sysselsatta. Andelen skiljer sig markant mellan delregioner, med högst andel i Göteborgsregionen och Sjuhärad. Andelen är lägst i Fyrbodalen med 1,9 procent. I Skaraborg är andelen 2,4 procent och i Halland exkl. Kungsbacka är andelen 2,2 procent.

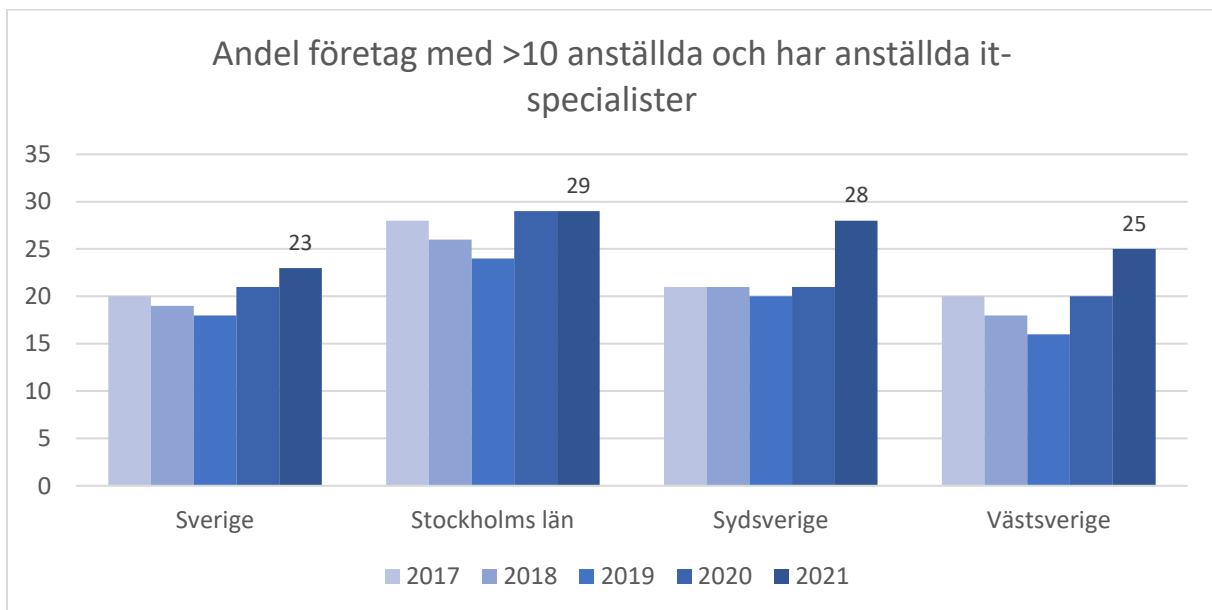
Andel sysselsatta i IKT och digitalisering i Västsverige

Region	2019	2020
Fyrbodals kommun	1,9	1,9
Göteborgsregionen	6,9	7,1
Sjuhäradsregionen	6,5	6,9
Skaraborgsregionen	2,4	2,4
Övriga kommuner i Halland	2,1	2,2
Totalt i Västsverige	5,1	5,3

Källa SCB

6. Andel företag som har anställda IT-specialister Västsverige

Andelen företag med 10 eller fler anställda i Västsverige (Halland + Västra Götaland) med anställda IT-specialister ligger på 25 procent. Det är en kraftig ökning jämfört med tidigare år. Jämfört med både Sydsverige och Stockholms län är nivån lägre i väst. Däremot är andelen i Västsverige högre än genomsnittet i riket. Indikatorn visar enbart om företagen har egna IT-specialister men inte om de istället köper in dessa tjänster.

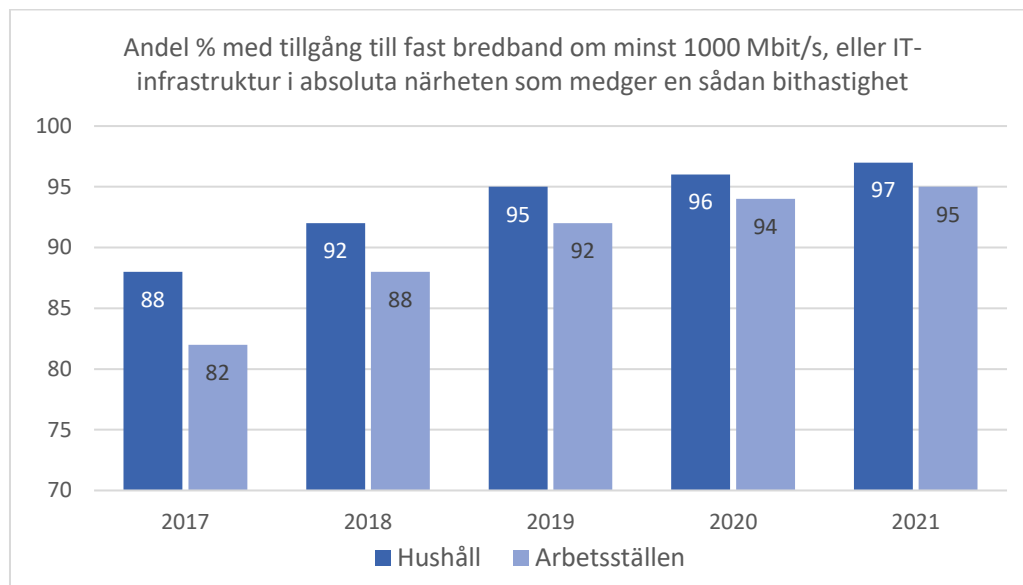
Källa SCB

7. Antal personer som har genomgått utbildningen i informationssäkerhet i Västra Götaland

Antal personer som har genomgått utbildningen på 7,5 hp i informationssäkerhet i Västra Götaland under åren 2018 till 2021 är 120 stycken.

8. Andel hushåll med tillgång till eller i absoluta närhet till bredband

Andelen med tillgång till bredband eller IT-infrastruktur i absolut närhet om minst 100 respektive 1000 Mbit per sek var 97 procent för hushållen och 95 procent för arbetsställen. Andelen hushåll som har tillgång är 90 procent, resterande sju procentenheter kan relativt enkelt få tillgång eftersom infrastruktur finns i absolut närhet. Utvecklingen över tid är fortsatt positiv.

9. Incidentrapportering IT för samhällsviktiga och digitala tjänster

NIS-direktivet i EU syftar till att höja informations- och cybersäkerheten och reglerar en minnivå av säkerhet för samhällsviktiga tjänster som tex kommunala tjänster, hälso- och sjukvård, finans och bank, transporter, energi mm. Dessa som är drygt 500 ska rapportera IT-incidenter som är av större betydelse. MSB konstaterar dock att det sannolikt sker en underrapportering.

Under 2021 lämnade leverantörer av samhällsviktiga tjänster 82 incidentrapporter till MSB. De flesta incidenterna har inträffat i ett informationssystem eller i ett nätverk. Många incidenter är dessutom i ett system som tillhandahålls av externa aktörer, även om andelen har minskat. Av den 82 rapporterna var det fem som klassades som angrepp.

	2020	2021
Antal incidentrapporter anmälda till MSB	88	82
Andel incidenter i system som tillhandahålls av externa aktörer	68 %	56 %

10. Antal öppna data-set på dataportal väst

2022 var antalet öppna data-set på dataportal väst var 110 vilket är en ökning från 2021 då det var 102 stycken.

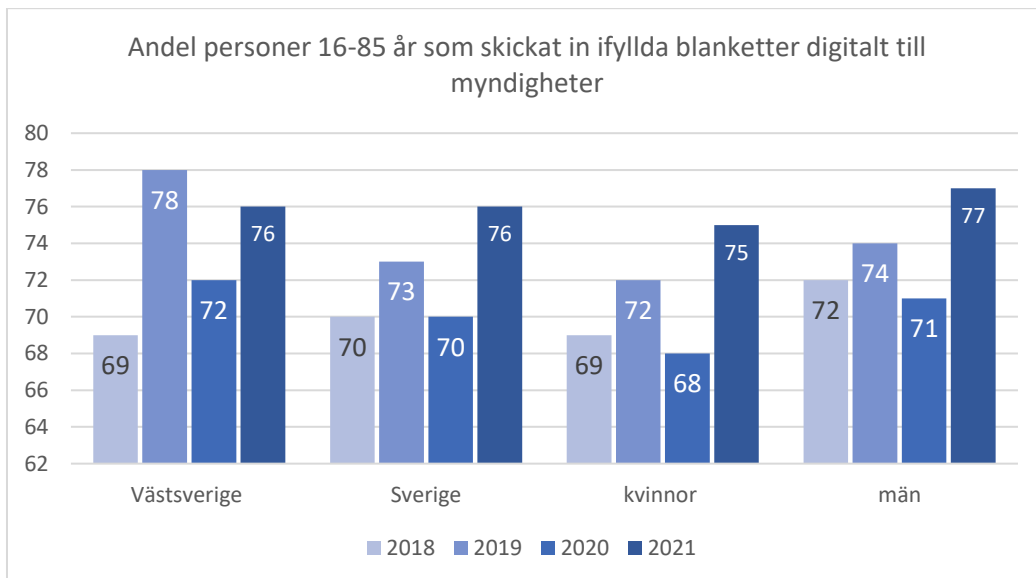
Datadelning handlar om att skapa, dela och utnyttja data inklusive öppna data samt att utveckla standarder. Genom att offentliga verksamheter delar data genom dataportal väst bidrar de till att öka både sin egen och andras digitala mognad och innovationsförmåga. I NRI 2022 ligger Sverige på 14 plats när det gäller att publicera och använda öppna data.

Nyckeltalet följer utvecklingen av antal publicerade data-set.

Organisationer med flest antal dataset publicerade i Dataportal Väst	2022
Göteborg stad	36
Skövde kommun	15
Borås stad	9
VGR	9
Gullspång kommun	6
Mariestads kommun	6
Töreboda kommun	5

11. Andel som lämnat in ifyllda blanketter till myndigheter på internet

Andelen av befolkningen som lämnat in ifyllda blanketter till myndigheter på internet var 76 procent 2021 i Västra Götaland. Jämfört med Sverige ligger Västsverige på samma nivå. Andelen män som fyller i blanketter är något högre än andelen kvinnor. I Västsvenska SOM-undersökningen 2022 svarar 82 procent att de har gjort minst ett ärende per år på internet hos en myndighet.

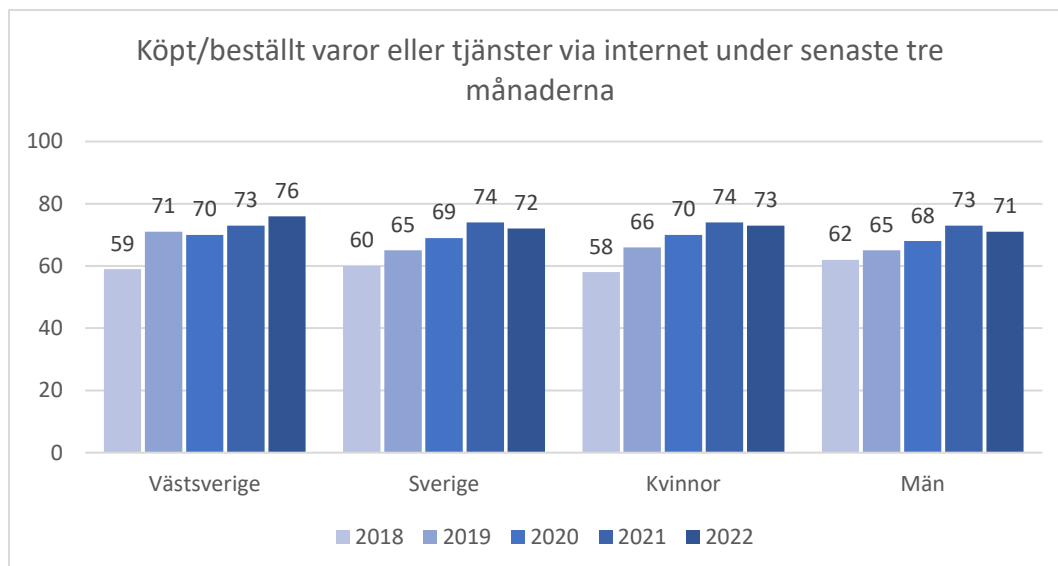

Källa SCB

12. Andelen som handlat på nätet under de tre senaste månaderna.

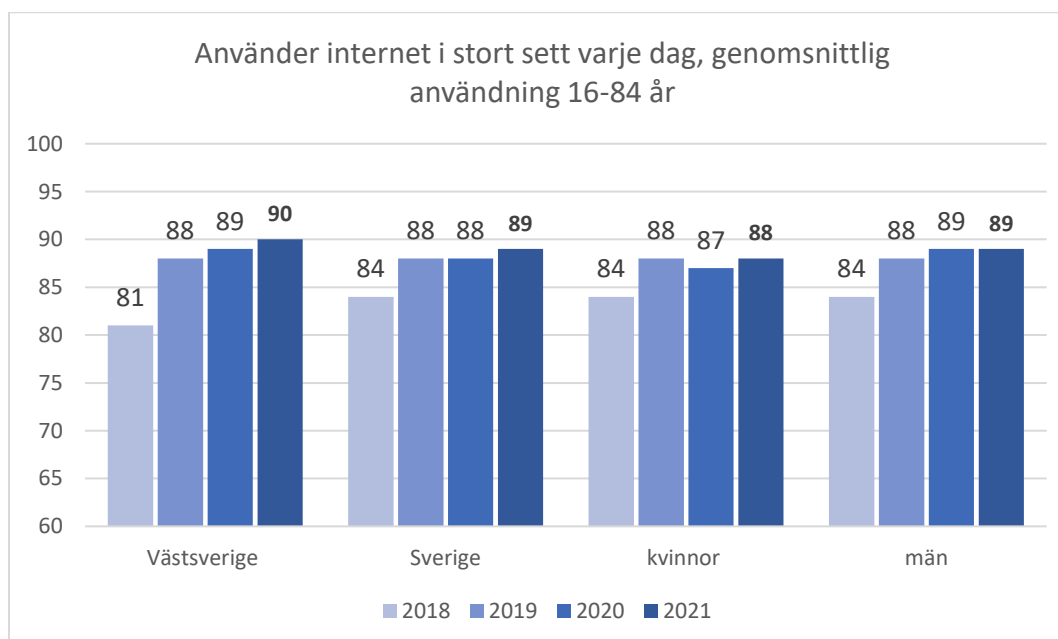
Andelen personer i åldern 16-85 år som handlat på nätet under de tre senaste månaderna är 76 procent i Västsverige. Det ligger fyra procentenheter högre än Sverige. Jämfört med andra regioner i Sverige utmärker sig Västsverige som den enda med en ökad andel under 2022. Troligen är den totala minskade andelen en postpandemi-effekt, även om den inte verkar finnas i Västsverige. Något högre andel kvinnor än män handlar på nätet.

I Västsvenska SOM-undersökningen 2022 ställs frågor om Västra Götaborna har handlat mat på internet och då svarade 35 procent ja. Vanligast är det i åldersgruppen 30-49 år där 55 procent gjort det någon gång senaste året medan det enbart är 19 procent i åldersgruppen 65-85 år.

13. Andel av befolkningens som använder internet i stort sett varje dag

Andelen av befolkningen som använder internet i stort sett varje dag är 90 procent i Västsvrige, en procentenhet högre än genomsnittet för Sverige. Andelen har ökat senaste fyra åren. Skillnaden mellan kvinnor och män är marginell.

Källa SCB

I Västsvenska SOM-undersökningen 2022 ställs frågor om Västra Götalandsbornas internetvanor. Andelen som aldrig använder internet ligger på 4 procent, en procentenhet lägre än förra året. Andelen som använder internet dagligen är 85 procent. Det finns en viss skillnad mellan kvinnor och män där männen har ett något högre internetanvändande. Upp till 65 år är skillnaderna mellan olika åldrar marginella. Däremot mellan 65 och 85 år är det 11 procent som aldrig använder internet, en förbättring med tre procentenheter från förra undersökningen. I den åldersgruppen är det 65 procent som använder internet dagligen medan övriga åldersgrupper ligger över 90 procent. Det finns ett tydligt samband mellan låg utbildning/ inkomst och internetanvändande.

februari 2023

Det vanligaste är att man tar del av nyheter, söker efter information eller använder sociala medier på internet. I Västra Götaland är det hela 60 procent som minst någon gång i månaden lär sig något med hjälp av Youtube och lägger man till minst en gång per år så är andelen 80 procent. 70 procent har någon gång per år deltagit i ett digitalt möte men för åldersgruppen 65-85 år så är andelen enbart 33 procent.

När det gäller spel- och köpvanor kan man urskilja större skillnader mellan kön och åldersgrupperna. Till exempel var det 33 procent av de kvinnliga respondenterna som köpt kläder på internet minst en gång den senaste månaden, i jämförelse med männen som var 16 procent. Det var det omvända när det gäller onlinespel och spel på tips/trav/casino, där männen var överrepresenterade med ungefär dubbelt så många fler procentenheter än kvinnorna.

Reflektion

De index och nyckeltal som redovisas ger ett nuläge och historisk utveckling. Det är inte enkelt att mäta digitalisering. Ofta blir det mätning av digitisering i stället. Sammantaget ger ändå nyckeltalen en bild av digitaliseringen i väst och kan användas som ett underlag för dialog om utvecklingen. Nyckeltalen visar en riktning som ger oss vägledning i arbetet framåt men bör kompletteras med trender och teknologisk utveckling för att få en bättre helhetsbild.